

Oddalając się na północ od Łosic w kierunku Łysowa docieramy do położonych wśród zielonych pagórków **Niemojek**, gdzie znajduje się zespół kościoła parafialnego. W skład opisywanego kompleksu wchodzi: kościół, kostnica i brama – dzwonnica.

Parafia w Niemojkach erygowana została w 1448 roku. Pierwotny kościół drewniany, wybudowany został w tymże roku przez Piotra Kiszkę - starostę drohiczyńskiego. Prawdopodobnie przetrwał do wojen szwedzkich i uległ spaleni, gdy w czerwcu 1657 roku Podlasie zostało spustoszone przez wojsko szwedzkie. Z dokumentów z wizyty biskupa Jana Wydźgi wynika, że podczas najazdu Szwedów na świątynię, spłonęła ona wraz z tutejszym kapłanem. Obecny *klasycystyczny kościół parafialny* wybudowany został w miejsce poprzedniego w 1783 roku przez Jakuba Ciecierskiego - podstolego drohickiego. Kościół ten został konsekrowany 22 września 1793 roku przez biskupa Krzysztofa Chryzostoma Kaczkowskiego, który nadał świątyni tytuł św. Apostołów Piotra i Pawła.

Kościół zbudowano z cegły obustronnie tynkowanej. Wewnątrz ściany rozczłonkowano pilastrami, pomiędzy którymi znajdują się półkoliście zamknięte arkady o profilowanych dekoracyjnych obramieniach z oknami zamkniętymi odcinkowo. Wnętrze świątyni mieści prezbiterium z bogato zdobionym ołtarzem głównym oraz tzw. chór muzyczny wsparty na trzech filarowych arkadach z żeliwną balustradą z 1 poł. XIX w. Elewacja główna rozczłonkowana została dwoma parami pilastrów tokańskich a jej szczyt z okulusem wieńczy trójkątny fronton. Całość kościoła w części nawy, zakrystii i kruchty, nakryto dwuspadowymi dachami.

W bliskim sąsiedztwie kościoła, w północno-zachodniej części ogrodzenia przykościelnego, wśród gęstwiny pięknych lip, wzniesiona została prawdopodobnie razem z budową świątyni (1783), *kostnica*. Tą sakralną konstrukcję, wymurowaną z cegły na rzucie kwadratu, osadzono na wysokim cokole wieńcząc dachem namiotowym, wspartym na prostym gzymsie okapowym. Całość elewacji rozczłonkowana została niewielkim prostokątnym okienkiem i otworem wejściowym z dwuskrzydłowymi drzwiami.

Całość zespołu kościoła parafialnego zamyka *dzwonnica – brama*. Usytuowano ją w środku południowej części ogrodzenia przykościelnego. Tą dwukondygnacyjną klasycystyczną budowlę na rzucie wydłużonego prostokąta wybudowano z cegły w roku 1783, wieńcząc ją daszkiem czterospadowym. Elewacja frontowa ujęta została pilastrami na cokołach. Podtrzymują one profilowany gzyms kordonowy. Obiekt ten otwarto przezrociami dzwonowymi oraz przejściami zamkniętymi półkoliście.

Opuszczając Niemojki polnymi ścieżkami zawędrujemy do wsi Świniarów. W niewielkiej niecce, tuż przy rzece Toczna usytuowane zostały zabudowania gospodarskie z początku XX w., tworzące rodzaj zagrody młynarskiej. Miejsce to przez tutejszych mieszkańców nazwano „Artych”.

Dom, wybudowany został z pełnej cegły w 1937 roku na planie prostokąta o wym. 14,90 x 10,80 z prostokątną dobudówką od strony wschodniej i centralnie umieszczonym balkonem, podpartym dwoma kolumnami ustawionymi na wysokich ośmiobocznych cokołach. Dom został nakryty dachem dwuspadowym z lukarnami i mezzaninem, wspartym o konstrukcję krokwiowo-płatwiową z jętką. Jego elewację frontową z kwadratowymi otworami okiennymi po bokach i piętrową częścią środkową zwieńczono trójkątnym szczytem z okulusem. W części dolnej budynku umieszczony został prostokątny otwór drzwiowy z dwuskrzydłowymi drzwiami ze świetlikiem.

Innym budynkiem gospodarczym opisywanego kompleksu jest *chlewnia*, zbudowana z czerwonej cegły w 1932 roku. Dwuspadowy dach posiada konstrukcję krokwiowo-płatwiową z jętką. Budynek został założony na rzucie prostokąta o wymiarach 21,60 x 8,30 m. z wydzieloną w nim częścią gospodarczą. Całość rozczłonkowano prostokątnymi otworami okiennymi i drzwiowymi, zamkniętymi odcinkowymi łukami. Czas żegnać się z gościnnymi gospodarzami zagrody i ruszać w dalszą drogę w kierunku Starej Kornicy.

autor: Dariusz Stasiuk

Kostnica w zespole kościoła parafialnego w Niemojkach

Klasycystyczny kościół parafialny p.w. śś Apostołów Piotra i Pawła w Niemojkach

Dzwonnica – brama w zespole kościoła parafialnego w Niemojkach

Dom w zagrodzie młynarskiej w Świniarowie

Chlewnia w zagrodzie młynarskiej w Świniarowie